

Hämeenlinna (Finsko), 9. - 10. 8. 2012

Zpráva ze zahraniční cesty

Mgr. Anna Vyčítalová

Ve dnech 9.-10. 8. 2012 ve finské Hämeenlinně uskutečnilo neformální setkání mladých informačních profesionálů IFLA camp². Akce byla pořádána Zájmovou skupinou mladých informačních profesionálů (New Professionals Special Interest Group, dále jen NPSIG) jako tzv. satelitní meeting konaný v rámci programu Světového knihovnického a informačního kongresu (World Library and Information Congress, dále jen WLIC) Mezinárodní federace knihovnických asociací a institucí (International Federation of Library Associations and Institutions, dále jen IFLA). IFLA camp byl organizován jako nový typ odborné akce, samotnými pořadateli nazývaný jako nekonference (unconference). Srdce organizačního týmu bylo tvořeno kromě členů NPSIG také knihovníky z městské knihovny v Hämeenlinně, kteří dokázali výborně zajistit hladký průběh celé akce. Neconference se zúčastnilo přes čtyřicet mladých informačních profesionálů ze čtyř různých kontinentů.

Program byl realizován v prostorách [Verkatehdas Arts & Congress Center](#) (obr. 1) v pěti různých místnostech.

---

¹ Logo IFLA camp. [cit. 2012-09-01]. Dostupný z: http://npsig.files.wordpress.com/2011/05/iflacamp_logo.png?w=570&h=125.

² Oficiální stránky IFLA camp jsou dostupné z: <http://npsig.wordpress.com/iflacamp/>.

Obr. 1 [Verkatehdas Arts & Congress Center](#)

Akce byla oficiálně zahájena 9. 8. přibližně ve 14 hodin v hlavním konferenčním sále Vanaja Hall úvodním proslovem předsedy NPSIG Sebastiana Wilkeho, studenta Humboldt-Universität zu Berlin. V krátkosti představil činnost NPSIG působící se statusem zájmové skupiny při IFLA. Mezi nejzajímavější body projevu patřilo, že NPSIG má pouze dva oficiální členy - předsedu, jímž je samotný Sebastian Wilke, a informačního koordinátora, jímž je student Fachhochschule Postdam Dierk Eichel. Zbylí členové jsou vymezeni úzkým okruhem spolupracovníků dvou výše popsaných a široké komunity zapojené do skupin na sociálních sítích jako je Facebook, Twitter nebo Google+. Sebastian Wilke dále seznámil účastníky s programem konference a popsal základní schéma nové formy vedení akce. Následovalo vzájemné seznámení všech účastníků a zahájení samotné nekonference.

Účastníci byli vyzváni, aby stručně charakterizovali téma, jež by chtěli diskutovat. Každý, kdo tímto způsobem představil své téma, byl automaticky určen jako moderátor diskusní skupiny. První den vystoupilo se svými návrhy celkem deset účastníků, jejichž diskusní témata byla rozdělena do dvou zhruba hodinových bloků v pěti konferenčních místnostech. Pro každé diskusní zasedání byl předem vytvořen elektronický poznámkový sešit v aplikaci Etherpad. Stručná shrnutí, popř. úryvky z diskuse je možné si prohlédnout prostřednictvím odkazů umístěných na [stránkách NPSIG](#) věnovaných IFLA camp. Zbylí účastníci byli vyzváni, aby se zapsali k jednotlivým diskusním zasedáním. Podle počtu účastníků přihlášených k jednotlivým zasedáním byly podle velikosti a uspořádání rozděleny konferenční místnosti.

Navržená témata byla zaměřena především na roli mladých informačních profesionálů v informační společnosti a jejich odborné organizace, na možnosti profesního rozvoje

informačních profesionálů i jiných profesí působících v oblasti knihovnictví a informačních služeb, na problematiku popisu a uchovávání digitálního obsahu (s přesahem k licencování a open access) a roli knihovníků v této oblasti a v neposlední řadě na možnosti využití marketingových nástrojů v knihovnách.

V rámci prvního bloku jsem se zúčastnila zasedání věnovanému **novým informačním profesionálům jako fenoménu** (v originále bylo nazváno **New professionalism**), které moderovala zástupkyně rumunské knihovnické asociace Anca Rapeanu. Diskuse se zaměřila na problém vymezení skupiny mladých informačních profesionálů podle různých kritérií jako je např. věk, délka praxe v oboru nebo vzdělání, nejdůležitějším kritériem se však ukázal být pocit sounáležitosti s touto skupinou. Byla srovnávána situace jednotlivých skupin mladých informačních profesionálů v různých zemích, především v Rumunsku a v Lotyšsku a identifikovány problémy, se kterými se tyto skupiny při svém vzniku a působení mohou potýkat jako např. motivace pro získání nových a udržení stávajících členů, financování, izolovanost od ostatních knihovnických a informačních asociací a institucí, "odrástání" a odchod aktivních členů apod. Následně byly definovány základní cílové skupiny, se kterými mohou skupiny mladých informačních profesionálů spolupracovat jako např. odborné školy, knihovny a jiné informační instituce, odborné asociace, potencionální sponzoři atd.

Ve druhém odpoledním bloku jsem měla příležitost moderovat diskusní zasedání na mnou navržené téma nazvané **Marketingové nástroje pro knihovny (Marketing tools for libraries)**. Nejprve byly diskutovány základní marketingové nástroje, které mohou být využity v knihovnách, jako jsou např. webové stránky, sociální sítě, interaktivní hry, videa, geocaching apod. a možnosti jejich uplatnění u základních cílových skupin jako např. široká veřejnost, děti, senioři, studenti apod. Následně jsme se pokusili vymezit základní rozdíly mezi nástroji vhodnými pro komunikaci se stávajícími uživateli a marketingovými nástroji pro získání nových uživatelů.

Dále jsem se pokusila představit možnosti využití geocachingu pro marketing knihovny, přičemž jsem využila příkladu geocache Britské knihovny (British Library) a geocache Univerzitní knihovny Západočeské univerzity v Plzni, kterou zde založila vedoucí Oddělení akvizice a zpracování Bc. Petra Slachová. Geocache se v knihovně využívají jednak pro seznámení s prostory knihovny, jednak pro seznámení s vyhledáváním v knihovním katalogu, popř. s příslušným klasifikačním systémem. V závěru jsme diskutovali možnost využití interaktivních her a e-learningových kurzů pro propagaci knihovny.

Program druhého dne byl zahájen setkáním všech účastníků IFLA camp ve Vanaja Hall, kde vystoupili všichni moderátoři, aby ostatním představili průběh a závěry svých diskusních zasedání z předchozího dne. Následoval opět proces navrhování nových témat a jejich rozdělování do tří časových bloků a pěti konferenčních místností. Zasedání byla stejně jako první den opět zaměřena především na vymezení role mladých informačních profesionálů, profesní rozvoj, správu digitálního obsahu různých forem, e-knihy a koncepce knihovny bez papírových knih a nově na některé problémy veřejných knihoven, především na služby speciálním skupinám osob a poskytování informací o zdraví.

Výběr z nabízených témat byl skutečně velmi těžký, protože všechna slibovala zajímavou diskusi. V prvním bloku jsem se zúčastnila zasedání nazvaného **Datový knihovník (Data librarian)**, které moderoval Christian Gutknecht z Universität Zürich. Moderátor představil koncept datového knihovníka jako profese, jež je schopná pomocí IT znalostí a dovedností efektivně spravovat digitální repozitář. Podle jeho pojetí nemá digitální repozitář obsahovat pouze výsledky vědy a výzkumu ve formě e-printů článků, konferenčních příspěvků, e-booků apod., ale zároveň sloužit vědcům jako uložisko pro data, jež vyprodukují v průběhu výzkumu jako např. tabulky nebo grafy naměřených hodnot apod.

Ve druhém a třetím bloku jsem se zúčastnila zasedání **Skupiny mladých profesionálů, jednotlivci a projekty (New Professionals groups, individuals and projects)**, jež bylo moderováno samotným předsedou NPSIG Sebastianem Wilkem ve spolupráci s Ancou Rapeanu. V úvodu seznámil Sebastian Wilke účastníky podrobněji s fungováním NPSIG a s projektovým řízením této skupiny a přednesl návrh na možné vytvoření transformace skupiny v oficiální sekci IFLA. Následně byla diskutována praxe zapojení mladých informačních profesionálů do činnosti národních odborných asociací v jednotlivých zemích (na Filipínách, v Argentině, v Lotyšsku, v Rumunsku, na Ukrajině atd.).

Celý IFLA camp lze označit za jeden velký brainstorming, jenž každému ze zúčastněných umožnil nahlédnout do situace mladých informačních profesionálů a jejich organizací v různých zemích světa. Každý z účastníků zároveň mohl všem ostatním představit své vlastní téma a srovnat prostřednictvím diskuse stav daného problému ve své vlasti a v zahraničí. Během celého programu byla ve Vanaja Hall promítána interaktivní prezentace, která zobrazovala aktuální tweety, které účastníci průběžně psali s použitím hashtagu #iflacamp jako reakce na aktuální dění a průběh jednotlivých diskusí na IFLA camp.

Hlavním přínosem pro mě bylo na vlastní kůži zažít první experimentální provedení formy nekonference aplikované na IFLA camp, možnost vyzkoušet si moderování diskuse na zasedání v angličtině a srovnat postavení mladých informačních profesionálů v Česku a v zahraničí. IFLA camp mi umožnil navázat kontakty s mladými informačními profesionály z celého světa – především z Německa, Švýcarska, Finska, USA a Austrálie a otevřel mi dveře pro možnou další spolupráci v rámci NPSIG.